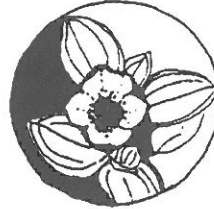

NIEUWSBRIEF NO 30

maart 1997

Stichting
Werkgroep
Florakartering
Drenthe

Secretariaat: Hester Heinemeijer
Parallelweg 1
6574 AN Ubbergen
(024)3230861

WFD

Contactadres in Drenthe:
Ben Hoentjen
Kanaalweg 149
9421 SW Bovensmilde
(0592)414354(thuis)/365509(werk)

Beste Atlasmedewerk(st)er,

De eerste voorjaarsstormen hebben de winter ver naar het noorden en oosten verdreven. Koolmezen, heggemussen, vinken, zanglijsters, geelgorzen en tal van andere vogels zingen al volop en de tijftjaf is „meegevoerd met de zuidwestelijke stroming van de laatste weken, vast niet ver meer. Hoe koud het ook was, het hinderde sneeuwkllokjes, crocussen en andere voorjaarsbloeiers niet zich nu al met bloemen te tooien. De plantenwereld ontwaakt uit haar winterse rustperiode en dan begint ook de 'plantenman-of -vrouw' weer uit te kijken naar het nieuwe veldseizoen. Door Roelof Blauw, die Hester Heinemeijer is opgevolgd als FLORON-districtscoördinator voor Drenthe, is een excursieprogramma voor 1997 gemaakt, dat je op de achterzijde van deze Nieuwsbrief vindt. Hier staat ook de aankondiging van de medewerkersavond in Beilen, op maandagavond 24 maart a.s.

Een van de programmapunten is vanzelfsprekend de Atlas van de Flora van Drenthe. Het afgelopen winterseizoen is heel hard gewerkt om het veldwerk van de afgelopen 15 jaar in boekvorm te kunnen presenteren. De redactie heeft zich als doel gesteld dit in november te laten gebeuren. Er is inmiddels contact gelegd met uitgeverij Van Gorcum, die de atlas graag wil uitgeven. De atlas zal hetzelfde formaat krijgen als de eind vorig jaar verschenen 'Broedvogels van Drenthe' en , als de financiën rond komen, in veel-kleurendruk verschijnen. Anders dan eerst de bedoeling was komt elk verspreidingskaartje op een aparte pagina. Dit betekent dat het echt een turf van een boek gaat worden, van rond de 800 pagina's. Op basis van de door uitgeverij Van Gorcum uitgebrachte offerte zal de atlas bij het verschijnen f 75, = gaan kosten. Na een nog vast te stellen datum zal voor het boek f 99,50 betaald moeten worden.

Het uitwerken van de gegevens levert een heleboel leuke resultaten op en , zoals te verwachten ook een heleboel vragen. Een oplossing te vinden op deze vragen zal één van de activiteiten van de WFD worden 'na de atlas'. Daarnaast zal aangehaakt worden aan FLORON-projecten en bestaan er ideeën over het jaarlijks 'adoptereren' van een of meer natuurgebieden van terreinbeheerende instanties om er de plantengroei in kaart te brengen.

Net als 1996 zal 1997 echter nog een overgangsjaar zijn, omdat het maken van de Atlas van de Flora van Drenthe van het WFD-bestuur alle aandacht, en meer dan dat, zal opeisen.

Via de Nieuwsbrief en in de persoonlijke contacten tijdens de excursies zullen we iedereen zo goed mogelijk op de hoogte houden van de laatste ontwikkelingen en wie weet kunnen we eind van dit jaar iedereen uitnodigen om bij de presentatie van de langverbeide atlas aanwezig te zijn!

Een mooi veldseizoen toegewenst,
namens de Werkgroep Florakartering Drenthe,

ben hoentjen

Trilgraszegge (*Carex brizoides* L.) in de boswachterij Dwingeloo (km-hok 17.32.41) en bij Hollandsche veld (km-hok 22.13.12 en 22.13.22)

Al enige jaren viel mij tijdens werkzaamheden in de boswachterij Dwingeloo steeds opnieuw een groeiplaats op van een mij onbekende zeggensoort. Door het ontbreken van bloeiwijzen was een determinatie niet mogelijk. Daarom heb ik in 1995 planten van deze groeiplaats overgeplant naar mijn tuin. Hier verschenen in 1996 wél bloeiwijzen: ze blijken toe te behoren aan Trilgraszegge (*Carex brizoides* L.). De groeiplaats in de boswachterij heeft een diameter van ongeveer 15 meter en ligt in een jong bosje van aangeplante grove den.

Op 1 juni 1996 beschreef ik aan de deelnemers aan de WFD-excursie de opvallende vegetatieve kermerken van Trilgraszegge: slapoverhangende bladeren met (vooral) een in het oog springende heldere lichtgroene kleur en door ver kruipende wortelstokken grote haarden vormend,

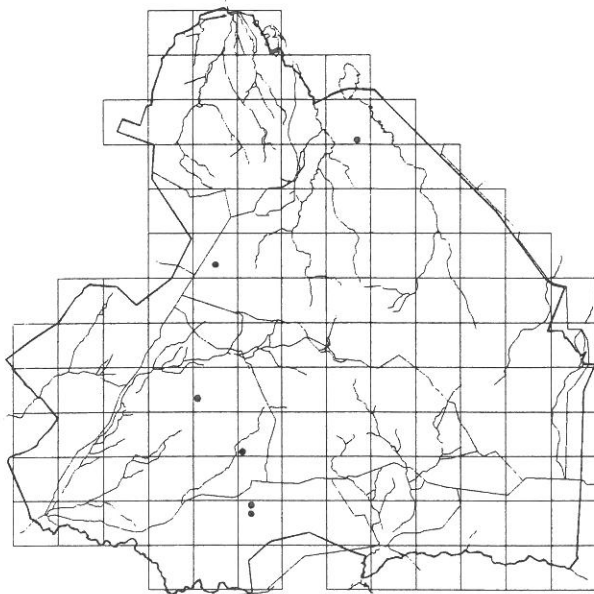
Jan Hein (Hoogeveen) noemde mij toen een groeiplaats van een niet nader gedetermineerde zeggensoort met dezelfde kenmerken. Diezelfde dag nog bezocht ik deze plek, een eikenbosje nabij Hollandsche veld. Inderdaad groeit hier ook Trilhaarzegge, een oppervlakte van 2000 m² volledig in beslag nemend, precies op de km-hokgrens.

De ondergroei van struiken en vooral bramen die de rest van dit bosje moeilijk toegankelijk maakt, ontbreekt geheel op de groeiplaats van *Carex brizoides*. Volgens Jan Hein is deze groeiplaats hier minimaal twee jaar aanwezig.

In Nederland is deze soort sinds 1950 in 6 atlasblokken gevonden (Atlas van de Nederandse flora, deel 1, Mennema e.a. 1980), waarvan de helft in Drenthe. Deze twee nieuwe vondsten brengen dat aantal nu op acht respectievelijk vijf (zie kaartje).

Wie zich ook van deze opvallende, niet of nauwelijks bloeiende zeggen-haarden herinnert die daardoor 'vergeten' worden, kan met mij contact opnemen.

Maarten Perdeck, Benderse 30 7963 RA Ruinen

Illustraties voor de ATLAS van de FLORA van DRENTHÉ:
OPROEP aan tekenaars en fotografen

Naarmate de geruchten sterker werden, dat de Atlas van de Flora van Drenthe er echt aan-
komt, hebben verschillende medewerkers ons laten weten wel foto's en/of tekeningen voor de
atlas beschikbaar te willen stellen. Nu de plannen rond deze uitgave veel concreter zijn
geworden, doen we nogmaals een oproep illustratie-materiaal te willen leveren voor de atlas.

Bij het maken van zwart-wit tekeningen kan worden uitgegaan van een paginaformaat van 17
x 24 cm met een bladspiegel van 13,5 x 21 cm. De tekst wordt opgemaakt in kolommen van
6,5 cm breedte. Voor het lettertype wordt verwezen naar Broedvogels van Drenthe.

Een tekening kan de ruimte van een of twee kolommen innemen.

Wat betreft de aard van de illustraties gaat de voorkeur van de redactie uit naar tekeningen
van hetzij kenmerkende details van een plantensoort of van een plant, als soort herkenbaar
in/op haar natuurlijke gemeenschap/ standplaats.

Bij de offerte voor de atlas is uitgegaan van opname van dertig kleurenfoto's. De redactie stelt
als voorwaarde voor opname in de atlas dat alle foto's aantoonbaar in Drenthe moeten zijn
gemaakt. Hoewel ook kleurenfoto's als basismateriaal kunnen dienen, gaat de voorkeur uit
naar aanlevering in de vorm van dia('s). Gezien de planning van de atlas kunnen ook nog in
1997 te maken foto's worden aangemeld.

Wie mee wil helpen de Atlas van de Flora van Drenthe met tekeningen of foto's op te fleuren,
kan contact opnemen met Ben Hoentjen (0592-414354/365509). Men ontvangt dan een
overzicht van alle in de atlas te bespreken soorten (per oecologische groep) alsmede nadere
gegevens over de uiterste inzenddatum, wijze van aanlevering en voorwaarden bij opname van
tekening(en) of foto('s) in de atlas. Gezien het toch al forse bij elkaar te sprokkelen subsidie-
bedrag, is het de werkgroep niet mogelijk voor op te nemen illustraties cq. foto's te betalen,
afgezien van een vergoeding voor het materiaal.

Redactie Atlas van de Flora van Drenthe

De verspreiding van Triilhaarzegge (*Carex brizoides* L.) in Drenthe (1970-1996)

KFD > 1970 : 6	UFD < 1950 : 0
KFKD > 1970 : 2	UFD > 1950 : 3
UFKN 1940 : 1	UFD > 1970 : 5
UFKN 1990 : 2	

KFD = Kilometerhok Frequentie Drenthe : aantal kmhokken waarin de soort
sinds 1970 is aangetroffen (aantal stippen op verspreidingskaartje)

KFKD = Kilometerhok Frequentie Klasse Drenthe : zeldzaamheidsklasse,
op basis van KFD

UFD = Uurhok Frequentie Drenthe: aantal uurhokken resp. atlasblokken
waarin de soort is waargenomen
UFD < en UFD > 50 zijn ontleend aan de Atlas van de Nederlandse
Flora deel 1,2 of 3

UFKN = Uurhok Frequentie Klasse Nederland: uurhok-frequentieklasse
volgens Botanisch Basisregister (CBS, 1993)

MEDEWERKERSBIJEENKOMST - 24 MAART in BEILEN -aanvang 20.00 uur

Plaats: Wilhelmina Zalencentrum, Wilhelminaplein 2
(ongeveer 5 minuten vanaf het station, vlakbij de kerk)

Programma:

Atlas van de Flora van Drenthe

- stand van zaken (Ben Hoentjen)
- enkele (voorlopige) resultaten: planten van bemeste graslanden (Ruud de Koning)

FLORON-activiteiten - Roelof Blauw

Excursieprogramma 1997 - Roelof Blauw

Vervoersproblemen?

Medewerkers die graag willen komen maar hiervan vanwege vervoersproblemen zouden moeten afzien, wordt dringend verzocht contact op te nemen met Roelof Blauw (0592 - 614448), Ate Dijkstra (0592-343354) of Ben Hoentjen (0592-414354), zodat geprobeerd kan worden iets te regelen. Het zou heel plezierig zijn als met name medewerkers uit ZO-Drenthe, die van plan zijn met eigen vervoer naar Beilen te komen dit aan Roelof, Ate of Ben te laten weten: wellicht kan er gecarpoold worden.

EXCURSIEPROGRAMMA 1997

zaterdag 3 mei : start van inventarisatie seizoen met voorjaarsflora rond Gieten
Plaats van samenkomst - Cafe Restaurant Adolfs, Stationsstraat 2 , Gieten

zaterdag 21 juni: op de langste dag van het jaar op zoek naar Lange ereprijs en andere 'Vecht'-soorten in het grensgebied van Drenthe en Overijssel bij Coevorden
Plaats van samenkomst: Cafe Kandia, Markt 20 Coevorden

zaterdag 16 augustus: kilometerhokken in zuid-Drenthe
Plaats van samenkomst: station Hogeveen

zaterdag 13 september: nazomerflora in midden-Drenthe
Plaats van samenkomst: station Assen

Alle excursies beginnen om **10.00 uur**

Nadere inlichtingen bij Roelof Blauw , Batinge 78,
9331 KX Norg (0592- 614448).

Bij Roelof kun je je ook aanmelden voor FLORON-
projecten en handleidingen en inventarisatieformulieren
aanvragen.

